

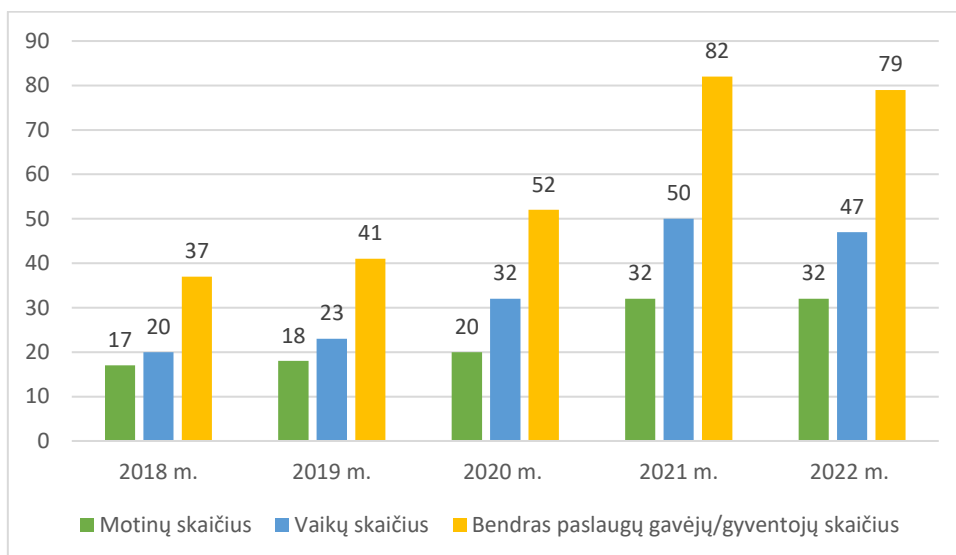

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS CARITO MOTINOS IR VAIKO NAMŲ (MVN) 2022 M. VEIKLOS ATASKAITA

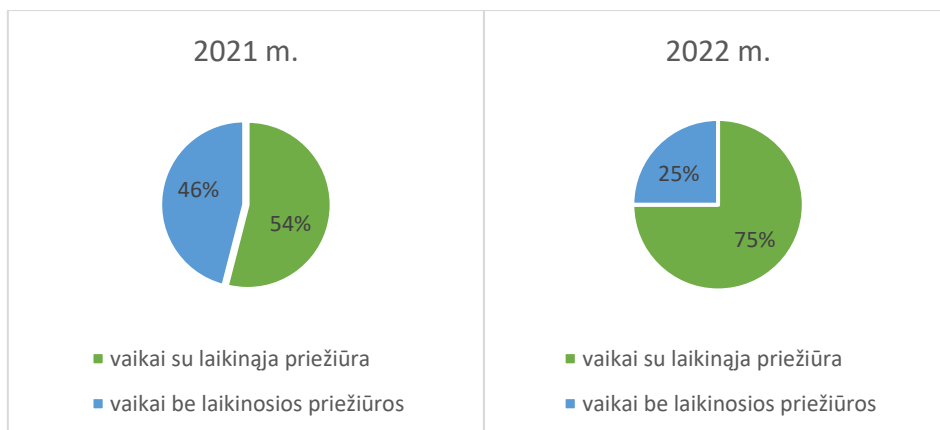
Motinos ir vaiko namai teikia socialinės priežiūros (intensyvios krizių įveikimo pagalbos/apgyvendinimo) paslaugas:

- besilaukiančioms moterims ir motinoms su vaikais, esantiems krizinėse situacijose
- motinoms su vaikais, kai vaikams yra nustatomas apsaugos poreikis ir skiriama laikinosios priežiūros priemonė kartu su motina socialinės priežiūros įstaigoje (paslauga teikiama nuo 2021 m.)

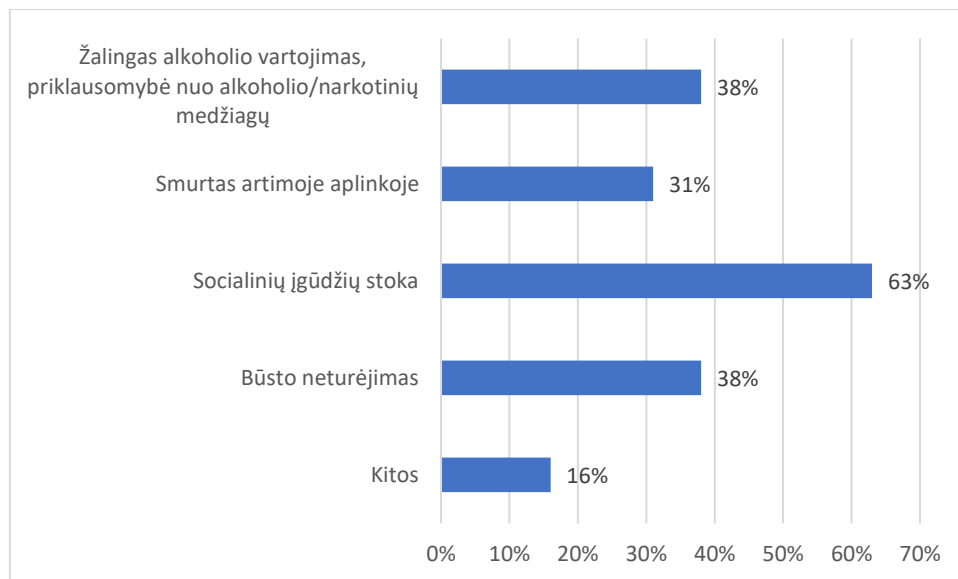
Įstaigoje vienu metu gali gyventi iki 20 asmenų, t. y., 8–9 moterys su vaikais. 2022 m. intensyvios krizių įveikimo pagalbos/apgyvendinimo paslaugos buvo suteiktos 79 asmenims: 32 moterims (iš jų – 3 besilaukiančioms) ir 47 jų vaikams. 35 vaikams, t. y., 75 % visų paslaugas gavusių vaikų, buvo organizuota laikinoji priežiūra.

1 pav. Motinos ir vaiko namų paslaugų gavėjų/gyventojų skaičiaus dinamika 2018–2022 m.

2 pav. Vaikų, kuriems organizuota laikinoji priežiūra, dalis nuo bendro vaikų skaičiaus, gavusių apgyvendinimo paslaugos Motinos ir vaiko namuose 2021–2022 m.

3 pav. Motinos ir vaiko namų paslaugų gavėjų/gyventojų sprendžiamų problemų įvairovė 2022 m.

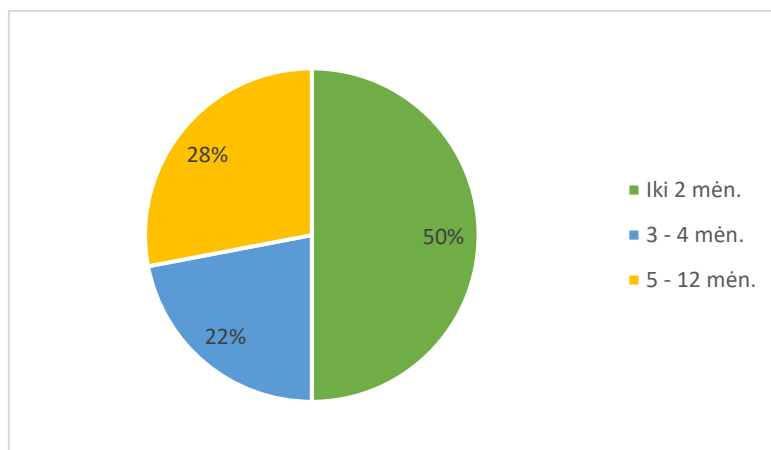
83% žalingai vartojančių/priklausomybę turinčių moterų turėjo alkoholio vartojimo problemą, 17% - priklausomybę nuo narkotinių medžiagų. Pagalba buvo teikiama ir vienai paauglei, turinčiai priklausomybę nuo narkotikų.

Beveik trečdalis moterų susidūrė su smurtu artimoje aplinkoje: 60% šių moterų patyrė fizinį smurtą nuo savo sutuoktinio arba sugyventinio, 10% - seksualinį smurtą, 30% moterų pačios smurtavo prieš savo vaikus.

Iš socialinių įgūdžių moterys dažniausiai stokojo tėvystės, finansų tvarkymo, bendravimo ir savęs atstovavimo įgūdžių.

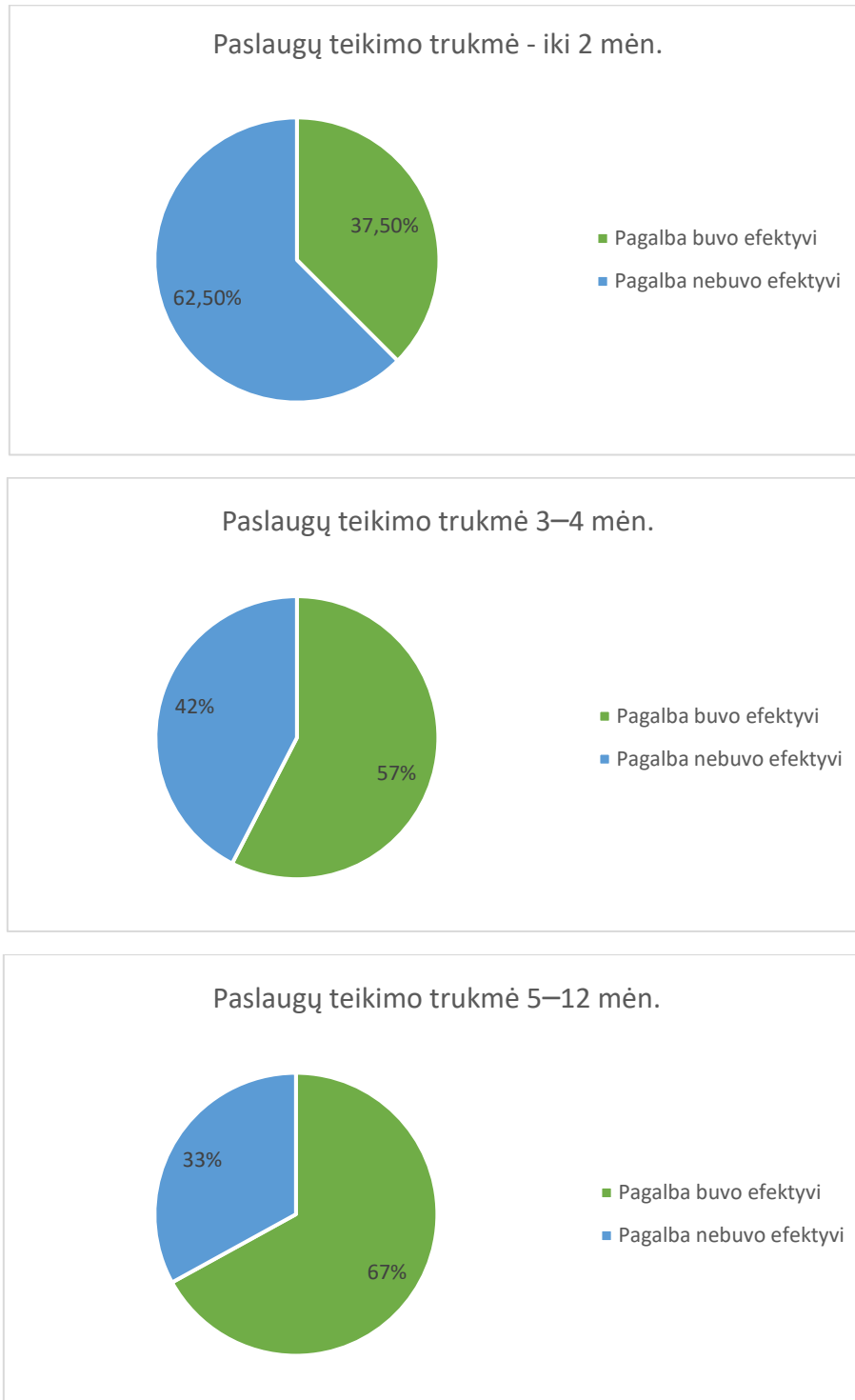
Iš diagramos matyti, kad paslaugų gavėjos/gyventojos sprendė ne vieną, bet keletą problemų, kurios dažniausiai buvo susijusios tarpusavyje, pavyzdžiui, būsto neturėjimą dažnai nulemdavo socialinių įgūdžių, pirmiausia, finansų tvarkymo, profesinių/darbinių įgūdžių stoka. Priklausomybės dažniais atvejais įtakojo tėvystės įgūdžių stoką arba pačių motinų smurtinį elgesį prieš vaikus. Teikiant pagalbą buvo atsižvelgiama į visą problemų spektrą ir kartu su šeima ieškoma efektyviausių pagalbos būdų.

Paslaugų teikimo trukmę sąlygoja individuali šeimos situacija, paslaugos poreikis, pačios motinos požiūris į savo šeimos situaciją, jos motyvacija teigiamiems pokyčiams bei su šeima dirbančių specialistų sprendimai vertinant pokyčius šeimoje. Vidutiniškai viena šeima (motina su vaiku) Motinos ir vaiko namuose 2022 m. gyveno 3–4 mėn., tačiau paslaugų teikimo trukmė buvo labai įvairi – nuo 1 sav. iki 12 mėn.

4 pav. Paslaugų gavėjų apgyvendinimo Motinos ir vaiko namuose trukmė 2022 m.

Žemiau pateiktos diagramos iliustruoja, kaip paslaugų teikimo trukmė įtakoja pagalbos efektyvumą. Traktuojame, kad pagalba buvo efektyvi, kai šeima/motina išsprendė turimą problemą (pavyzdžiui, gavo būstą, gebėjo susitaupyti lėšų ir pasinaudoti kompensacija būsto nuomai, negrįžo į smurtinę aplinką) arba padarė ženklų pokytį sprendžiant problemą (motyvuotai dalyvavo ir baigė programas priklausomiems asmenims, nebevartojo svaigalų, ženkliai pagerino turėtus įgūdžius ir pan.)

5 pav. Pagalbos efektyvumo priklausomybė nuo paslaugų teikimo trukmės 2022 m.

Motinos ir vaiko namų veiklą organizavo **8 darbuotojų komanda**: vadovas (1 et.), socialiniai darbuotojai (2 et.), psichologas (1 et.), individualios priežiūros darbuotojas (0,25 et.), savanorių koordinatorius (0,5 et.), naktiniai budėtojai-individualios priežiūros darbuotojai (2 et.)

Buvo teikiamos:

- socialinio darbuotojo individualios konsultacijos
- psichologo individualios ir šeimos konsultacijos (šeimos konsultacijose turėjo galimybę dalyvauti abu vaiko tėvai)
- tarpininkavimo, atstovavimo paslaugos, komunikuojant su įvairių institucijų atstovais

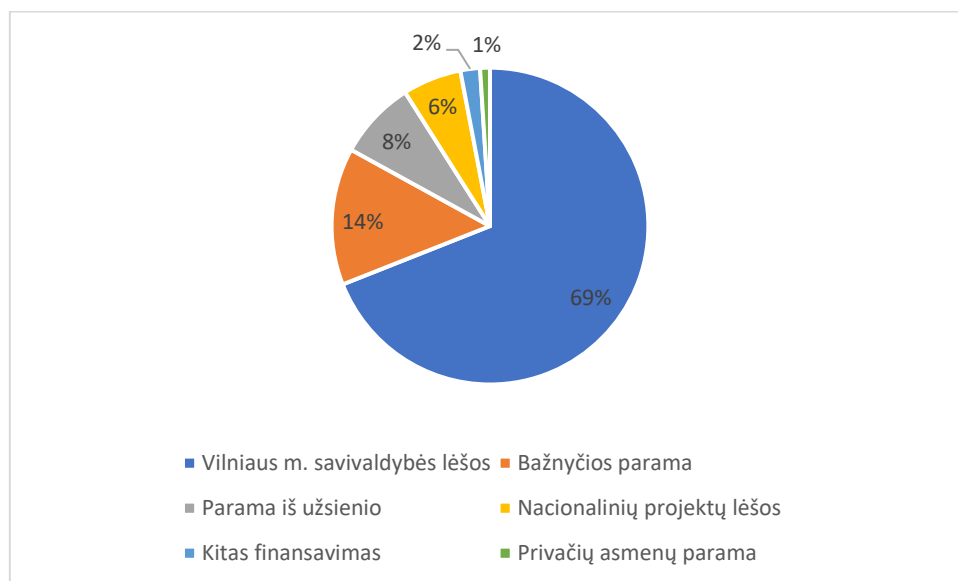
Buvo ugdomi:

- pozityvios tėvystės įgūdžiai, organizuojant grupinius užsiėmimus ir vasaros stovyklą
- socialiniai įgūdžiai, organizuojant kas savaitinius bendruomenės susirinkimus, kas mėnesines sociokultūrines išvykas, metines šventes.
- savitvarkos įgūdžiai, organizuojant kasdienius individualius ir kas savaitinius grupinius užsiėmimus

46 savanoriai, kurie 2022 m. dovanojo 1844 val., t. y., vidutiniškai 5 valandas kiekvieną dieną, teikė papildomas paslaugas:

- užtikrino gyventojų saugumą poilsio ir švenčių dienomis
- organizavo vaikų priežiūrą, kai motinos dalyvaudavo užsiėmimuose
- teikė logopedo paslaugas
- priklausomybių konsultanto paslaugas
- ugdė motinų maisto gaminimo įgūdžius, lavino vaikų ir motinų saviraišką, bendravimo įgūdžius, organizuodami individualius pamokų ruošimo, šachmatų žaidimo ir kt. stalo žaidimų, dailės terapijos užsiėmimus, fotosesijas ir kt.
- atliko smulkaus namų remonto darbus, patalynės ir kt. siuvimo, kirpimo paslaugas ir kt.

Pagrindinis Motinos ir vaiko namų veiklos finansuotojas 2022 m. buvo Vilniaus m. savivaldybė. Vilniaus arkivyskupija veiklos įgyvendinimui skyrė 333,32 kv.m. patalpas. Įvertinus vidutinėmis rinkos kainomis, patalpų metų nuomos vertė sudarytų 19 973 eurus (14 % visų veiklai skirtų išlaidų).

6 pav. Motinos ir vaiko namų veiklos finansavimo šaltiniai 2022 m.

2022 metų džiaugsmai

- Ženkliai padidėjęs Vilniaus miesto savivaldybės finansavimas sudarė galimybę įdarbinti naktinius budėtojus-individualios priežiūros darbuotojus ir užtikrinanti didesnį saugumą ir pagalbą 24 val. per parą.
- Gausi savanorių komanda ir jų suteiktos papildomos paslaugos padidino teikiamų paslaugų įvairovę ir sudarė galimybę labiau atliepti individualius šeimos poreikius.
- Pasiteisino nauja veikla – kas mėnesinės gyventojų-darbuotojų sociokultūrinės išvykos pozityvui ir bendruomeniškumui didinti.
- Kasmetinė MVN gyventojų vasaros stovykla pajūryje – Karklėje.
- Nauja patirtis – kas mėnesiniai susirinkimai su savanoriais, metinis padėkos savanoriams renginys: savanorių ir darbuotojų ekskursija po Vilnių.
- Motinos ir vaiko namų ir Vilniaus m. krizių centro darbuotojų komandų susitikimai.

2022 metų iššūkiai

- Ženkliai padidėjęs pagalbos gavėjų skaičius ir nauja tikslinė grupė – motinos su paaugliais.
- Gyventojų (ypač su vaiko laikinąją priežiūra) žema motyvacija priimti siūlomą pagalbą, dažnas priešiškas nusiteikimas darbuotojų atžvilgiu, ypač pirmaisiais paslaugų teikimo mėnesiais.
- Per trumpa paslaugų teikimo trukmė, kai per trumpą laiką (1–2 mėn.) neįmanoma pasiekti norimų rezultatų, ypač, jeigu asmuo turi priklausomybę.
- Neatliepti partnerių lūkesčiai, kai partneriai tikisi pakankamai greitų teigiamų pokyčių, o MVN specialistų komandai reikia ženkliai ilgesnio laiko ilgalaikiams teigiamiems pokyčiams pasiekti.
- Naujų darbo metodų paieška.
- Patalpų trūkumas MVN veiklai ir veiklos plėtrai.